

Několik děl se společným názvem

Materiál vznikl především jako souhrn dosavadních dílčích instrukcí a praktických postupů při popisu zdroje, který má **jeden společný název**, ale obsahuje **několik samostatných děl**. Tato díla mohou, ale nemusejí mít různé autory.

Variabilita prezentace údajů na pramenech popisu je taková, že téměř vždy záleží na úsudku katalogizátora. Při popisu je třeba dodržovat všechny ostatní zásady stanovené pravidly a národními interpretacemi.

Jediný případ, kdy je údaj o obsažených dílech povinný, je situace, kdy jsou tato díla uvedena na hlavním prameni popisu.

Například:

DRAMATA

Kralevic dánský – William Shakespeare

Poslední dobrodružství dona Juana – Molière

V ostatních případech se obvykle nejedná o povinný údaj ani v rámci úplného záznamu. Instrukce pak obsahuje pouze doporučení pro způsob zápisu děl obsažených ve zdroji, pokud katalogizátor/instituce považuje za potřebné je uvést.

Obecně lze říci, že pokud se jedná o samostatná či významná díla, která jsou tak prezentována na pramenech popisu nebo mají v rámci zdroje vlastní titulní stránky a/nebo další prameny popisu, obvykle se jako popisné a selekční údaje zapisují. Jestliže půjde o větší množství děl malého rozsahu (např. sborníky, antologie, výběry), většinou je neuvádíme.

Jedná-li se skutečně o samostatná díla, zapisujeme selekční údaje v oblasti 7XX podobně, jako u přitisků, tj. v podobě záhlaví Autor/Název (u anonymních děl jako unifikovaný název v poli 730).

Instrukce pro popis přitisků [zde](#).

Výjimečně stačí zapsat názvy pouze v poli 505 s druhým indikátorem „0“. Názvy budou v samostatných výskytech podpole \$t, další informace v odpovídajících podpolích \$g a \$r. Podpole \$t je selekční a nemusíme tedy název pro vyhledávání zapisovat v polích 700/710/711/730/740. [PŘÍKLADY 2, 3]

Tento zkrácený zápis (bez záhlaví Autor/Název) můžeme použít, pokud se nejedná o samostatná díla (např.: jednotlivé povídky nebo části knihy, které se katalogizátor rozhodl zapsat např. proto, že jsou uvedené na hlavním prameni popisu) a díla/části jsou anonymní nebo mají jediného autora, uvedeného již v poli 245. Pokud ke každému názvu zapsanému v poli 505 patří jiný autor a název má být selekční, musí být zapsaný jako součást záhlaví Autor/Název v polích 7XX (potom není třeba ho mít selekční i v poli 505, tam bude pouze zápis v podpoli \$a) **[PŘÍKLAD 4]**

Pokud by šlo o nevýznamné názvy, které není zapotřebí zařazovat do rejstříku, není nutné je zapisovat jako selekční a postačí zápis v podpoli 505\$a. [PŘÍKLAD 1]

Hranice mezi tím, kdy se jedná o samostatné dílo (zápis v polích 7XX), kdy by měl být název alespoň vyhledatelný (podpole 505\$t) a kdy postačí informativní zápis (podpole 505\$a), nelze vždy stanovit úplně jednoznačně.

Ve sporných případech může záležet i na rozhodnutí katalogizátora. Bereme v úvahu způsob prezentace děl na pramenech popisu, jejich rozsah, to, jestli byla publikována i samostatně apod. (Vodítkem může být i existence autoritního záznamu na dílo v souboru autorit.)

HLAVNÍ ZÁSADY PRO JEDNOTLIVÁ POLE

Pole 100 bude v záznamu jenom tehdy, pokud všechna díla mají stejného autora [PŘÍKLADY 3, 7, 10, 11] (U více autorů záleží též na prezentaci v prameni popisu, viz poznámka pod čarou *)

Pole 245 obsahuje pouze údaje společné pro celek:

- společné názvové údaje
- ty údaje o odpovědnosti, které jsou společné pro celý zdroj [PŘÍKLADY 3, 6, 7, 8, 10, 11] (obecné pokyny k volbě údajů [viz příručka](#))

Pole 700/710/711/730 s hodnotou druhého indikátoru „2“ (záhlaví Autor/Název, u pole 730 záhlaví pro unifikovaný název pro anonymní díla)

- pokud se jedná skutečně o samostatné dílo (nikoli pouze např. o povídky, vypsané na hlavním prameni popisu)
- přednost má unifikovaný název/název originálu [PŘÍKLADY 9, 10, 11, 12, 13]

Pole 700/710/711 pro spoluautory (druhý indikátor prázdný):

- pro každé vyjádření vytváříme pouze jedno záhlaví autor/název; další osoby s autorskou odpovědností (nejen např. editory a překladatele, ale i spoluautory) zapisujeme jako samostatné personální/korporativní záhlaví s druhým indikátorem prázdným [PŘÍKLADY 3, 6, 8, 9, 10, 11, 14]

Pole 505

- rozpis obsažených děl
- další potřebné údaje vztahující se pouze k jednotlivým dílům (např. autoři, pokud nejsou stejní pro všechna díla, tj. nejsou uvedeni v poli 245) [PŘÍKLADY 3, 4, 8, 10]
- přednost má podoba názvů na hlavním prameni popisu

Pole 505 selekční (hodnota druhého indikátoru „0“)

Pokud:

- chceme, aby název byl vyhledatelný, ale nebudeme zapisovat záhlaví Autor/Název v polích 700/710/711 nebo název v poli 730 (=název je natolik významný, že je vhodné, aby byl vyhledatelný, ale ne natolik významný, abychom ho považovali za samostatné dílo); musí mít stejného autora nebo být anonymní [PŘÍKLADY 2, 3]
- nebo: v záznamu je záhlaví Autor/Název v polích 700/710/711 nebo název v poli 730, ale název na prameni popisu se liší (nejčastěji jsou to překlady; ale může jít i o jinou podobu názvu, než je unifikovaný název zapsaný v polích 7XX) [PŘÍKLADY 9, 10, 11, 12]

Při zápisu:

- úvodní gramatický člen vynecháváme [PŘÍKLAD 11]
- názvy se zapisují do samostatných výskytů podpole \$t
- další údaje (např. číslo části/dílu apod.) můžeme v případě potřeby zapsat do podpole \$g [PŘÍKLAD 3]
- pořadí a interpunkce těchto údajů odpovídá podobě, jakou by měly v poli 245 [PŘÍKLADY 3, 9, 10, 12]
- mezi jednotlivými názvy nebo skupinami údajů pro jednotlivá díla/jednotlivé části jsou dva spojovníky
- pokud má každé dílo jiného autora/jiné autory (případně další osoby s autorskou odpovědností), zapíšeme je do podpole \$r v té podobě, v jaké jsou na prameni popisu [PŘÍKLAD 3, 4, 8, 9, 10, 12]

Název nezapisujeme v poli 505 jako selekční, jestliže nemá podobu použitelnou pro vyhledávání a zařazení do rejstříku – nejčastěji proto, že některý z názvů není v 1. pádu a/nebo jsou názvy gramaticky propojené (v případě potřeby musíme použít pole 740).

Pole 505 neselekční (s druhým indikátorem prázdným)

Jestliže:

- názvy v této podobě jsou zapsané v poli 700/710/711 jako součást záhlaví Autor/Název nebo název v poli 730 (vše s hodnotou druhého indikátoru „2“) [PŘÍKLADY 4, 5, 6, 7, 8]
- nebo: názvy v této podobě (tak, jak jsou na prameni popisu) nelze použít k zařazení do rejstříku (jsou gramaticky spojené, nejsou v 1. pádu apod.)
- nebo: není nutné, aby názvy byly vyhledatelné [PŘÍKLAD 1]

Při zápisu:

- druhý indikátor je prázdný
- všechny údaje zapisujeme do jediného výskytu podpole \$a
- názvy, údaje o autorech (pokud mají díla různé autory) a ostatní údaje zapisujeme tak, jak jsou na prameni popisu (tj. názvy včetně úvodního členu) [PŘÍKLADY 6, 8]
- pořadí a interpunkce těchto údajů odpovídá podobě, jakou by měly v poli 245 [PŘÍKLADY 1, 4, 6, 8]
- mezi jednotlivými názvy nebo skupinami údajů pro jednotlivá díla jsou dva spojovníky

Pole 740 s hodnotou druhého indikátoru „2“

- názvy, které by měly být vyhledatelné, ale z nějakého důvodu nemohly být v této podobě zapsané v polích 700-730 ani 505\$t [PŘÍKLADY 13, 14]
- názvy zapisujeme bez úvodního členu
- každý název v samostatném výskytu pole 740

Příklady

(příklady mohou být úplně nebo částečně fiktivní)

I. Názvy pouze v 505 \$a (neselekční podpole – jedná se o nevýznamné „názvy“)

PŘÍKLAD 1

245 00 \$a Dějiny střední Evropy. \$n Svazek 12

505 0# \$a Bibliografie -- Rejstříky -- Mapy

Záznam svazku vícesvazkové monografie. Svazky měly vlastní významné názvy, proto byly popisovány na samostatných záznamech; poslední svazek obsahoval pouze doprovodný aparát.

II. Málo významné názvy (pro vyhledávání obvykle stačí zapsat jenom v 505 \$t; výjimka: různí autoři)

PŘÍKLAD 2

245 00 \$a Hrady na Berounce

505 00 \$t Historie Karlštejna -- \$t Historie Křivoklátu

Názvy byly uvedeny na titulní stránce; podle úsudku katalogizátora se nejedná o samostatná díla, ale názvy by měly být vyhledatelné.

PŘÍKLAD 3

100 1# \$a Kratinová, Dita, \$d 1973- \$4 aut

245 10 \$a Indoevropské jazyky. \$n Svazek I, \$p Slovanské jazyky / \$c napsala D. Kratinová

505 00 \$g Část 1, \$t Čeština / \$r editor A. Braun -- \$g Část 2, \$t Slovenština / \$r editor B. Weiss

700 1# \$a Braun, Alois \$4 edt

700 1# \$a Weiss, Bořivoj \$4 edt

Jeden svazek, obsahující dvě části s vlastními názvy. Obě části mají stejnou autorku.

Rozpis obsahu i editoři jsou uvedeni na hlavním prameni popisu.

Názvy by měly být vyhledatelné, ale podle úsudku katalogizátora se nejedná o samostatná díla a autorka je pro oba názvy stejná.

Editoři jsou pro jednotlivé části různí, proto je uvádíme v poli 505 u těchto částí.

PŘÍKLAD 4

245 00 \$a Indoevropské jazyky. \$n Svazek I, \$p Slovanské jazyky

505 0# \$a Čeština / napsala D. Kratinová -- Slovenština / napsal E. Dlouhý

700 12 \$a Kratinová, Dita, \$d 1973- \$t Čeština

700 12 \$a Dlouhý, Eduard. \$t Slovenština

Podobný případ, jako v PŘÍKLADU 3 (pokud jde o vyhodnocení, jestli jde/nejde o samostatná díla).

ALE: nelze použít zjednodušený zápis v podpolích \$t (bez záhlaví Autor/Název) protože jednotlivé části nemůžeme „odtrhnout“ od jejich hlavních autorů.

- III. **Záhlaví Autor/Název v 7XX, případně název v 730 + 505\$a (samostatná díla, názvy na pramenech popisu se shodují s těmi, které zapisujeme do polí 7XX)**

PŘÍKLAD 5

245 00 \$a Dva eposy

505 0# \$a Gilgameš -- Kalevala

730 02 \$a Gilgameš. \$l Česky \$7 unn2009541657

730 02 \$a Kalevala. \$l Česky \$7 unn2006374988

Dvě anonymní díla, obě jsou pro vyhledávání zapsaná v polích 730 v té samé podobě, v jaké jsou i v poli 505.

Není proto třeba zapisovat je v poli 505 jako selekční.

PŘÍKLAD 6

245 00 \$a Mezopotámie / \$c editor Jan Novák

505 0# \$a Gilgameš / přeložil Lubor Matouš -- Z dějin Sumeru

700 1# \$a Novák, Jan \$4 edt

700 1# \$a Matouš, Lubor, \$d 1908-1984 \$7 jk01080763 \$4 trl

730 02 \$a Gilgameš. \$l Česky \$7 unn2009541657

730 02 \$a Z dějin Sumeru

Podobný případ: dvě anonymní díla zapsaná v polích 730, selekční pole 505 není nutné.

Jan Novák je na hlavním prameni popisu prezentován jako editor celého zdroje.

Pouze první dílo je překlad, překladatel je uveden u tohoto díla v poli 505.

Druhé dílo je sborník bez hlavního autora. V poli 730 můžeme uvést i dílo, které nemá autoritní záznam v souboru autorit.

PŘÍKLAD 7

100 1# \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938 \$7 jk01021023 \$4 aut

245 10 \$a Tři romány / \$c Karel Čapek

505 0# \$a Hordubal -- Povětroň -- Obyčejný život

700 12 \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938. \$t Hordubal \$7 aun2014808739

700 12 \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938. \$t Povětroň \$7 aun2017967915

700 12 \$a Čapek, Karel, \$d 1890-1938. \$t Obyčejný život \$7 aun2017967917

Všechna díla mají stejného autora.

Autora proto zapisujeme v poli 100.

Díla jsou na pramenech popisu (zapsáno v poli 505) ve stejné podobě, jako v poli 700 v záhlaví Autor/Název.

V poli 505 tedy nemusí být selekční.

PŘÍKLAD 8 *)

245 00 \$a Dvě venkovská dramata

505 0# \$a Její pastorkyňa / Gabriela Preissová -- Maryša / A. a V. Mrštíkové

700 12 \$a Preissová, Gabriela, \$d 1862-1946. \$t Její pastorkyňa \$7 aun2015876290

700 12 \$a Mrštík, Alois, \$d 1861-1925. \$t Maryša \$7 aun2007386618

700 1# \$a Mrštík, Vilém, \$d 1863-1912 \$7 jk01082335 \$4 aut

Dvě díla, každé má jiné hlavní autory; v záznamu proto není pole 100.

Názvy v poli 505 nemusí být selekční, protože jsou ve stejné podobě zapsané i v polích 700 jako součást záhlaví Autor/Název.

Spoluautor druhého díla (V. Mrštík) je uveden v poli 700 s druhým indikátorem prázdným (pouze jako personální záhlaví), protože pro jedno dílo/provedení se zapisuje pouze jedno záhlaví Autor/Název.

IV. Záhlaví Autor/Název v 7XX, případně název v 730 + 505\$t (samostatná díla; názvy na pramenech popisu se liší od unifikovaného názvu, případně názvu originálu)

PŘÍKLAD 9

245 00 \$a Díla z doby národního obrození

505 00 \$t Dějiny národu českého w Čechách a w Morawě / \$r Fr. Palacký -- \$t Rukopis Královodvorský

700 12 \$a Palacký, František, \$d 1798-1876. \$t Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě \$7

aun2007413586

730 02 \$a Rukopis královédvorský \$7 unn2006375213

První dílo má autora, druhé je anonymní.

Názvy na prameni popisu se liší od unifikovaného názvu (nemusí jít pouze o překlady). Proto se názvy zapisují v polích 7XX (unifikované názvy) i v podpolích \$t v poli 505 (názvy podle pramene popisu).

PŘÍKLAD 10

100 1# \$a Jerome, Jerome K. \$q (Jerome Klapka), \$d 1859-1927 \$7 jn19981001562 \$4 aut

245 10 \$a Tři muži ve člunu a na toulkách / \$c Jerome Klapka Jerome

505 00 \$t Tři muži ve člunu (o psu nemluvě) / \$r přeložil L. Vojtik -- \$t Tři muži na toulkách / \$r přeložila Jindřiška Kaplanová-Staňková

700 1# \$a Vojtig, Ladislav, \$d 1888- \$7 jk01150388 \$4 trl

700 1# \$a Kaplanová, Jindřiška, \$d 1884- \$7 jk01052907 \$4 trl

700 12 \$a Jerome, Jerome K. \$q (Jerome Klapka), \$d 1859-1927. \$t Three men in a boat. \$l Česky \$7

aun2008438832

700 12 \$a Jerome, Jerome K. \$q (Jerome Klapka), \$d 1859-1927. \$t Three men on the bummel. \$l Česky \$7

aun2008438835

Všechna díla mají stejného autora. Ten je v poli 100 i v poli 245.

Každé dílo má ale jiného překladatele, ti jsou proto uvedeni v poli 505.

Názvy na pramenech popisu se liší od unifikovaného názvu (jsou česky, ale základem unifikovaného názvu je název originálu), proto je v záznamu záhlaví Autor/Název i selekční pole 505.

PŘÍKLAD 11

100 1# \$a Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981 \$7 jk01150746 \$4 aut
245 10 \$a 3 satirische Musicals / Voskovec, Werich ; übersetzt von Erich Bertleff
505 00 \$t Esel und der Schatten -- \$t Cäsar -- \$t Henker und der Narr
700 1# \$a Werich, Jan, \$d 1905-1980 \$7 jk01151601 \$4 aut
700 12 \$a Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981. \$t Osel a stín. \$l Německy
700 12 \$a Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981. \$t Caesar. \$l Německy
700 12 \$a Voskovec, Jiří, \$d 1905-1981. \$t Kat a blázen. \$l Německy
700 1# \$a Bertleff, Erich von, \$d 1920-1980 \$7 mzk2009502597 \$4 trl
Jedná se o překlady do němčiny. V poli 700 je tedy společně se jménem prvního z autorů název originálu (=česky), doplněný o jazyk překladu.
Německé názvy by měly být také vyhledatelné, proto je zapíšeme v podpolích \$t.
V poli 505 není možné vyloučit úvodní členy z řazení; aby se názvy do rejstříku řadily správně, zapisujeme je v tomto případě bez úvodních členů.
Všechna díla přeložil jeden překladatel, proto je zapsaný v poli 245.
Spoluautora (Jan Werich) nelze zapsat jinak než samostatně, protože záhlaví Autor/Název může být pro každé vyjádření pouze jedno.

PŘÍKLAD 12

245 00 \$a Dramata
505 00 \$t Kralovic dánský / \$r William Shakespeare -- \$t Poslední dobrodružství dona Juana / \$r Molière
700 12 \$a Shakespeare, William, \$d 1564-1616. \$t Hamlet. \$l Česky \$7 aun2006373422
700 12 \$a Molière, \$d 1622-1673. \$t Dom Juan. \$l Česky \$7 aun2008458641
Díla mají různé autory, proto v záznamu není pole 100.
Názvy v poli 505 musí být selekční, protože v polích 700 je uveden unifikovaný název.

V. Použití pole 740

PŘÍKLAD 13

245 00 \$a Nesmrtelné francouzské romány
505 00 \$t Stendhalův Červený a černý -- \$t Zolův Zabiják
700 12 \$a Stendhal, \$d 1783-1842. \$t Rouge et le noir. \$l Česky \$7 aun2009520231
700 12 \$a Zola, Émile, \$d 1840-1902. \$t Assommoir. \$l Česky \$7 aun2007401868
740 02 \$a Červený a černý
740 02 \$a Zabiják
Na hlavním prameni popisu jsou názvy gramaticky propojené se jmény autorů.
V polích 700 jsou uvedeny unifikované názvy, pro základní podobu českých názvů tedy musíme použít pole 740.

PŘÍKLAD 14

245 00 \$a Tři hry
505 0# \$a Strakonický dudák, aneb, Hody divých žen / Josef Kajetán Tyl -- Naši furianti / Ladislav Stroupežnický -- Maryša / Alois a Vilém Mrštíkovi
700 12 \$a Tyl, Josef Kajetán, \$d 1808-1856. \$t Strakonický dudák \$7 aun2014833216
700 12 \$a Stroupežnický, Ladislav, \$d 1850-1892. \$t Naši furianti \$7 aun2014833218
700 12 \$a Mrštík, Alois, \$d 1861-1925. \$t Maryša \$7 aun2007386618
700 1# \$a Mrštík, Vilém, \$d 1863-1912 \$7 jk01082335 \$4 aut
740 02 \$a Hody divých žen
Pokud by byl hlavním názvem v poli 245 \$a „Strakonický dudák, aneb, Hody divých žen“, alternativní název bychom zapisovali v poli 246. Je-li alternativní název v poli 505 (jako součást názvu jednoho z obsažených děl), zapíšeme ho do pole 740.

*) Při zápisu v poli 245 záleží i na tom, jak jsou údaje prezentovány na hlavním prameni popisu.

Titulní stránka:

Dva příběhy

Božena Němcová

Karolína Světlá

Záznam:

100 1# \$a Němcová, Božena, \$d 1820-1862 \$7 jk01083016 \$4 aut

245 10 \$a Dva příběhy / \$c Božena Němcová, Karolína Světlá

505 0# \$a Karla / Božena Němcová -- Kříž u potoka / Karolína Světlá

700 1# \$a Světlá, Karolina, \$d 1830-1899 \$7 jk01121895 \$4 aut

700 12 \$a Němcová, Božena, \$d 1820-1862. \$t Karla

700 12 \$a Světlá, Karolina, \$d 1830-1899. \$t Kříž u potoka \$\$7aun20191026641

Vycházíme z titulní stránky, kde jsou údaje jednoznačně prezentovány jako název + dvě autorky; základní údaje v záznamu (pole 245, 100 a 700) tomu budou odpovídat. (Za příklad jsme zvolili známé autorky a známá díla; musíme mít ale na paměti, že postup by měl být jednotný pro všechny zdroje.)